

Es que lor daissarem una tèrra verda, a las novèlas generacions?

Uèi nos planhissèm dels encèndis que bruslan quicòm mai que la tèrra. Puèi que çò que crema fa tanben partida de nòstra vida.

Es a cada estiu qu'aquò arriba, sens manca. Mas de qué fasèm durant l'annada? Pas gaire, al mai sovent. Tanlèu passada la crisi dels fuòcs, i pensam pas mai e daissam de costat lo manteniment que caldriá pr'amor que —e es pas la sola rason— sabem ben que tròp çò qu'i caldriá investir d'argent.

En mai d'aquò, son pas mai d'interès pels mejans e, donc, “existisson pas mai”. Fin finala avèm tot normalizat, coma s'èra un eveniment demèst tant d'autres, pròpri de nòstre temps.

Los qu'an en man lo manteniment dels bòsques son los primièrs concernits, compte tengut qu'an pas tant solament los mejans per decidir çò que cal far, quinas mesuras son de prene, mas perque es justament per aquò far que son estats elegits.

E, entretemps, aquela quita annada, una novèla generacion es a espelir sus la planeta. E nautres? De qué es qu'i podem far? Donc se pòt que plan mai de çò que comptam.

Nos cal cambiar las idèas; nos cal aimar la tèrra!

Benlèu qu'es malauta..., e çò sol que nos demanda es d'i parar l'aurelha e de la sonhar coma fariam ambe qualqu'un qu'aimam. O coma fa lo paisan, o lo qu'abalís de bèstias, qu'es arran d'ela que viu e ne coneis l'anar, e s'avisa que sa quita vida es en jòc; e es per aquò que la sonha de còr e ambe esfòrç.

Nos cal aprochar de la tèrra d'un autre biais, que nos n'avèm escartat de tròp. E es pas tan solament a çò que nos pòt balhar, que devèm soscar, mas encara al respècte e a l'afeccion que s'amerita..., s'es qu'es de bon qu'i volèm tornar. E nos o cal far sens riscar de pèdre çò que sèm e çò qu'avèm. Son pas los obstacles que mancaràn, mas las consequéncias ne serián terriblas.

S'es d'un punt de vista teòric e general que parlam, òm diriá que al jorn d'uèi lo monde avèm costuma d'anar al bòsc en cerca de çò que ne podèm recebre, dins l'espèr de nos regalar ambe la Natura, mas pas per dire de li porgir quicòm, de la

grandmercejar...

E es aquí lo picar de la dalhar, aquela amor veraia: que se limita pas a çò que ne podèm tirar, mas a çò que podèm far per li balhar quicòm de çò qu'avèm dins nòstre.

Car... de qu'es que podèm balhar a la tèrra ont anam, se soscam pas qu'a establir de nòrmas e a o enebir e sancionar tot? E no'n fasèm un plaser, encara, se sèm pas estats vistes...!

Aquò's nautres qu'avèm eretat la tèrra e, aumens, la deuriam passar als que vendràn aprèp un pauquet melhor de coma es ara.

Es un afar de generacions e ne sèm responsables, e nos cal assumir aqueste prètzfach en tot saber çò qu'es en jòc, e nos mainar que cal un cambi prigond dins lo biais qu'avèm de nos relacionar ambe l'entorn, e d'o far onèstament.

N'i a pro de quatre jorns perque un bòsc crème, mas puèi caldràn quaranta annadas perque torni a èstre çò qu'èra. E podèm pas nos o permetre!

Avèm besonh de cambis e disèm de òc a aqueste clam: d'actituds renovadas, de mesuras de prevencion, de campanhas de sensibilizacion e de budgets consequents per ajudar a netejar los bòsques.

Roser Garcia, regenta

Maria Parraga, regenta e pedagoga

AEPI. Associació Europea de Programmes Intergeneracionals

14 d'agost de 2025

Unís-te a la crida per aparar nòstres bòsques

S'as enveja de t'aderir a aquesta peticion, suffis d'i apondre ton nom per dire ton sosten e de partejar lo messatge ambe los membres de ta comunitat. Tota votz compta per far arribar aqueste besonh que prèssa d'aparar nòstres bòsques e de far possible un avenir sostenible per totes. Es totes amassa que gardarem la tèrra e farem passar als que venon aprèp la valor d'una tèrra sonhada d'un biais atentiu e responsable.

La tèrra nos parla. A nautres de l'escotar. E d'actuar!

Un grand mercès de nos far a saber ton nom e ton mestier a info@aepi.es